

Vergadering 17/06/2026

vrijdag 29 mei 2026 9:38

Verontschuldigd: Dirk

Aanwezig: Tuur, Sonja, Denise, Tom, Roeland, Raf, Ludo

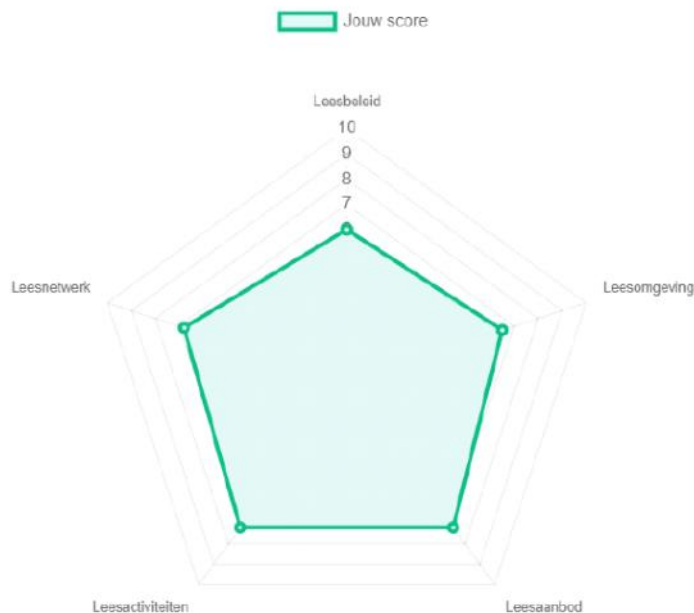
- Nieuws uit de bib

- Niki Van de Winckel - beperkte selectieprocedure - 29 kandidaten
- Zomersluiting
 - Sint-Job: 6 tot en met 19 juli
 - Sint-Lenaarts: 11 tot en met 26 juli
- E-boeken:
 - Nieuw aanbod voor e-boeken: is dit voor onze bibliotheek interessant?
 - Aanbod: 2 boeken lenen, 2 reserveren en elk boek 6 weken houden, max 15 ontleningen per maand (om uitputting licenties te voorkomen)
 - Kan eventueel betalend gemaakt worden voor gebruikers (maar wordt in de praktijk niet zo veel toegepast)
 - Aanbod: populariteit, betaalbaarheid en volwassenen (15 000 titels), ook Engelstalig en Franstalig
 - Prijs: 6101,55 euro per jaar
 - **Voordeel** is dat mensen dit van thuis uit allemaal op hun eigen toestellen zetten (e-reader, tablet, smartphone), ze verdwijnen vanzelf van het toestel, er is een breed aanbod (fictie jeugd, adolescenten, volwassenen, non-fictie en anderstalig)
 - **Nadeel**: is duurder, lange wachttijden voor populaire titels (soms meer dan 6 maanden), maar twee per keer ontlenen, minder recent aanbod, niet voor alle gebruikers even gemakkelijk om op een eigen e-reader te zetten (dan moeten ze alsnog naar de bib komen om hen hierbij te helpen), niet mogelijk om aankoopssuggesties te doen
 - In bijlage een excel met het gebruik van e-boeken in andere bibliotheken
 - Aanbod Brecht:
 - Op eigen toestel 10 boeken uitlenen, 4 weken en kunnen 1x verlengd worden
 - Collectie: 1588 titels, altijd meest recente titels
 - Prijs: 1800 euro per jaar
 - **Voordeel**: is goedkoper, de nieuwste en populaire romans zitten in het aanbod, de meeste gebruikers vinden het fijn dat de materialen voor hen op het toestel gezet worden, wanneer mensen wachten op hun e-reader bekijken ze het aanbod van de bib en nemen ze ook andere bibmaterialen mee, het is mogelijk om aankoopssuggesties te doen, reservaties zijn sneller beschikbaar, het is mogelijk om toestellen van de bib te ontlenen
 - **Nadeel**: manueel werk voor het personeel (gebruikers moeten wachten tot het klaar is), gebruikers moeten nog altijd langs de bib komen om de materialen erop te zetten of eraf te halen, we hebben enkel een aanbod fictie volwassenen (wegens een beperkter budget)
 - Aantal ontleningen laatste jaar: 2125 ontleningen en 940 verlengingen (16% is momenteel uitgeleend)
 - Aantal gebruikers laatste jaar: 166 gebruikers (10,84 euro per gebruiker)
 - ◆ Willen we een gelijkaardige kost per gebruiker behouden moeten we een bereik hebben van 563 gebruikers
 - 33 personen hebben het afgelopen jaar een e-reader van de bib ontleend (we hebben 11 toestellen in het bezit)
 - Bespreking
 - Brecht is een sterk vergrijzende gemeente, is dit het doelpubliek dat we bereiken met e-boeken?
 - Moeten we niet eerder inzetten op het aanhalen van jonge gezinnen?
 - Hierbij een overzicht van de gebruikers van e-boeken: er zijn minder senioren dan volwassenen, maar de senioren lenen er meer uit

Abonnement-label	Transacties per lener	Som van Aantal transacties	Aantal unieke leners
180 - Instelling	26,00	26	1
80 - Senior	22,89	1053	46
100 - Bibliotheekpersoneel	19,29	135	7
121 - Leerkracht	13,30	133	10
60 - Volwassene	9,06	879	97
20 - Jongere	2,20	11	5
156 - Kansentarief volwassene	1,00	2	2

- Het online aanbod gaat zeker extra gebruikers aantrekken en het anderstalige aanbod is zeker ook interessant
- Digitale boeken kunnen een bewaarfunctie hebben te voordele van gewone boeken, die teveel plaats innemen
- Ideaal voor personen met smetvrees
- Weten we hoeveel inwoners er in Brecht digitaal lezen? Dit is moeilijk te achterhalen
- Conclusie:
 - De werkgroep bibliotheek raadt aan om het uit te testen (als het mogelijk is 1 jaar)
 - ◆ Is wel een overeenkomst van enkele jaren en uitstappen kan tegen een bepaalde kostprijs
 - ◆ Hier zijn geen budgetten voorzien en dit moet besproken worden met ict, aangezien al onze kosten wat betreft hard- en software bij hen staat
 - Annemie neemt dit mee in de besprekingen rondom de aanpassing meerjarenplan
- Programma 2026-2027
 - Overlopen programma voor volgend jaar
 - Stavaza verkoop:
 - 1 probleemgeval met dubbele betaling - dit zal opgelost worden

- Snel uitverkocht:
 - Pottery painting
 - Punch needle
 - Boekbinden
 - Zeefdrukken
 - Aquarel
 - Terrazzo
- Yoghurtculturen: nog drie plaatsen
- Creatieve workshops met collega's Veerle en Gitta: ook nog plaatsen beschikbaar
- Auteurslezingen komen trager op gang, maar dit is ieder jaar zo; we maken hier doorheen het jaar zeker nog de nodige promo rond
- UiTPAS omruilvoordelen
 - Auteurslezingen
 - Pottery painting/punch needle
 - Ook voor drie cultuurvoorstellingen zijn er omruilvoordelen: hier volgt nog promo over
- Leesbevorderingsbeleid
 - Hieronder een grafische voorstelling van onze leesscan. Hieruit blijkt dat we al redelijk goed bezig zijn en dat we op alle onderdelen redelijk gelijk scoren, maar dat er ook nog wel wat groeimarge is. Momenteel ligt dit een beetje stil, maar het is de bedoeling om dit in de loop van de zomer opnieuw vast te pakken en te kijken waar er quick-wins zijn, waar we op korte en middellange termijn aan kunnen werken en wat we op langere termijn op moeten inplannen.
 - We zijn met BisCuit bezig om onze projectvereniging op te schalen naar een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Indien onze aanvraag dit najaar goedgekeurd wordt, zullen we ook extra werkmiddelen krijgen. Deze middelen zullen verdeeld worden over cultuur en bibliotheek. Voor de bibliotheken zal dit ingezet worden voor leesbevordering.

- Leesjury: nieuw concept (vraag van Tom)
 - Wat waren de ervaringen van het bibliotheekpersoneel met het vernieuwde concept:
 - +
 - Voormiddag, zowel bij personeel als deelnemers goed onthaald
 - Positieve reacties op het geheel
 - Vrije in- en uitloop
 - Illustrator : jammer dat hij te laat was maar beste die we al gehad hebben
 - Typotheek
 - Gadgets uitgedeeld op kwis
 - Wafels zijn lekker bevonden, Ferm vond het ook een leuke voormiddag
 -
 - Moment samen werd door sommigen gemist
 - Lang aanschuiven bij de Typotheek
 - Verdeling in de zalen kon beter
 - Hoe was het voor de lezers?
 - Het was aangenaam dat de prijsboeken niet meer op het einde waren, zo kon iedereen rustig zijn favoriete boek uitkiezen
 - Het gezamenlijk moment werd niet echt gemist, maar de link met de winnende boeken was wat minder. Deze mogen zeker

- uitdrukkelijker in de kijker gezet worden
- Was zeker een geslaagde voormiddag

- Collectievorming

o Vraag Tom ivm strips

In eerste instantie: of er titel-overlap is tussen de drie bibs wat betreft het aanbod voor volwassenenstrips, en of er locatie-rotatie mogelijk is om de "leeslevensduur" van die titels te verlengen.

Bijvoorbeeld: "Het leven van Sofie" is nu enkel beschikbaar in de hoofdbib; wat als het na pakweg 2 jaar een half jaar op locatie gaat naar de anderen, en dan terug komt, en er dan pas beslist wordt tot afvoer?

Het gaat mij vooral om de aankoop-en-bewaar-boog voor zo een titel:

- Kwaliteitsvolle volwassenenstrips hebben een klein maar trouw publiek
- Die wachten gerust een poosje voor er een strip in "hun" locatie beschikbaar is, denk ik
- Dergelijke titels zijn niet goedkoop in aankoop (vaak >20 eur) => overlap proberen vermijden + te vroege en goedkope afvoer proberen vermijden
- Zo kan de bewaarfunctie zo klein maar kwaliteitsvol mogelijk gehouden worden, want sommige titels zijn echt klassiekers die in een collectie van een regio moeten zitten => reden is dat dergelijke klassiekers, anders dan bij literaire titels, bijna NOOIT herdrukt worden

- De strip-collectie samenstellen is moeilijker: we hebben geen specialist in het team, het aanbod is enorm, ook het aantal beschikbare genres. Er is ook steeds minder gespecialiseerde info terug te vinden: er zijn geen fatsoenlijke recensies meer.
- Lezers kiezen makkelijker in wat er aanwezig is in een bibliotheek.
- Literaire strips blijven langer relevant, in tegenstelling tot bv Marvel comics
- We werken al met een doorgeefstelsel op gezelschapsspellen, switchgames, puzzels
- We hebben dit intern al besproken en een wisselcollectie voor de strips werd goed onthaald, maar wel enkel voor reeksen. Graphic novels zullen misschien makkelijker via transport aangevraagd worden.
- Enkele cijfers van deze collectie:
 - Totaal bezit 2874 exemplaren (3,13% van onze totale collectie)
 - ◆ Brecht: 1568 exemplaren - 3,48% van totale collectie - 6,14% van de collectie is momenteel uitgeleend (mooi % van uitleen is 25%)
 - ◆ Sint-Job: 522 exemplaren - 2,11% van totale collectie - 5,89% van de collectie is momenteel uitgeleend
 - ◆ Sint-Lenaarts: 694 exemplaren - 3,01% van de totale collectie - 2,17% van de collectie is momenteel uitgeleend
 - Unieke gebruikers:
 - ◆ Brecht: 115 - use factor 0,42
 - ◆ Sint-Job: 71 - use factor 0,40
 - ◆ Sint-Lenaarts: 57 - use factor 0,30
 - Aanwinsten afgelopen jaar:
 - ◆ Brecht: 162 afgevoerd/99 aangekocht
 - ◆ Sint-Job: 1 afgevoerd/33 aangekocht
 - ◆ Sint-Lenaarts: 54 afgevoerd/12 aangekocht
 - Vernieuwingsritme (aantal aanwinsten/aantal exemplaren in bezit) = 4,42% (tijdschriften 60%, volw fictie 9,34%)
 - ◆ Brecht: 5,63%
 - ◆ Sint-Job: 3,49%
 - ◆ Sint-Lenaarts: 2,04%
 - Cijfers aanwinsten en vernieuwingsritme zijn gelijk aan de verdeling van de budgetten (50-30-20)
 - Wie leent strips volwassenen?

Uit onderstaande tabel blijkt dat de meest leners zitten in de leeftijdscategorie 40-49 jaar, gevolgd door jongeren van 15-17 jaar en dan 60-69 jaar. Er zijn iets meer mannen dan vrouwen die strips ontlenden, maar de mannelijke leners nemen meer strips mee: mannen nemen gemiddeld 16,09 strips mee, terwijl vrouwen gemiddeld 4,91 strips ontleend hebben het afgelopen jaar.

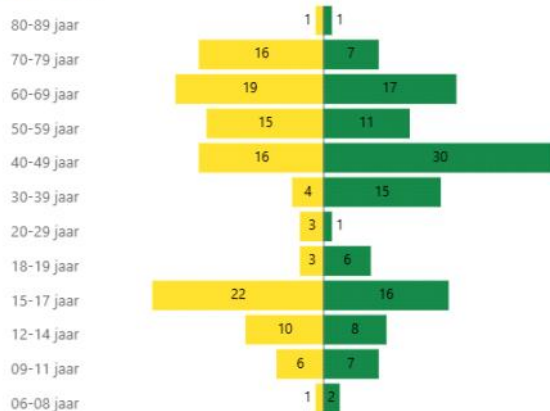
Verhouding naar geslacht

Man Vrouw

Leeftijdspiramide

Man Vrouw

12-14 jaar	10	8
09-11 jaar	6	7
06-08 jaar	1	2
03-05 jaar	0	2

Use factor per BIOS-indeling:

$$\text{Use factor} = \frac{\left(\frac{\text{uitleningen}}{\text{totaal uitleningen}} \right)}{\left(\frac{\text{exemplaren}}{\text{totaal exemplaren}} \right)}$$

- De use factor vergelijkt de verhouding in uitleningen met de verhouding in bezit. Dit gebeurt in twee stappen: voor elke BIOS-indeling wordt berekend hoeveel uitleningen er waren en dit wordt gedeeld door het totale aantal uitleningen (= % van totaal aantal uitleningen). Hetzelfde wordt gedaan voor het bezit: het aantal exemplaren in bezit per BIOS-indeling wordt gedeeld door het totaal aantal exemplaren in bezit (= % van totaal bezit). Daarna wordt het percentage uitleningen gedeeld door het percentage bezit.
- Wanneer de verhouding tussen uitleningen en bezit in evenwicht is krijg je een score van 1, collectieonderdelen die hoger dan 1 scoren hebben meer uitleningen dan bezit (vraag is groter dan aanbod), een score lager dan 1 betekent dat er in verhouding meer bezit is dan uitleningen (aanbod groter dan vraag).

- Puzzels: najaar 2025 opgestart - eerst in B snel volgden de SJ en SL (in cijfers zitten ook wel de leners van de kinderpuzzels)
 - Bezit: 357
 - B: 248
 - SJ: 60
 - SL: 49
 - 265 gebruikers
 - B: 200
 - SJ: 45
 - SL: 27
 - use factor van 2,53
 - B: 1
 - SJ: 1
 - SL: 1
 - 31,82% is momenteel uitgeleend (gemiddeld lenen we in de loop van het jaar 16% van onze totaal beschikbare materialen uit)
 - B: 34,29%
 - SJ: 27,59%
 - SL: 24,49%
- Sonja haalt aan dat er weinig 2-talige boeken beschikbaar zijn in de bibliotheek.
 - We hebben wel een aantal anderstalige materialen op het taalpunt in de bib van Brecht
 - Verder willen we kinderen zo snel mogelijk richting het Nederlands laten kiezen: we hebben sowieso een aanbod zonder woorden en met beeldwoordenboeken